

משטרת ישראל
אגף המבצעים

-בלמ"ס-

נוהל זה הינו נוסח חלקי שהותר לעיין על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אג"ם
מספר: 220.70.62	תת-פרק: מתנדבים	פרק: שיטור וקהילה	
שם: הקמה והפעלת כיתות כוננות משא"ז במשטרת ישראל			תאריך פרסום: 14/07/2025
			תאריך תחילה: 14/07/2025
			תאריך ביטול:
			נוסח: 6

נוהל זה הינו נוסח חלקי שהותר לעיין על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אג"מ
מספר: 220.70.62	תת-פרק: מתנדבים	פרק: שיטור וקהילה	
שם: הקמה והפעלת כיתות כוננות משא"ז במשטרת ישראל			תאריך פרסום: 14/07/2025
			תאריך תחילה: 14/07/2025
			תאריך ביטול:
			נוסח: 6

1. כללי

- א. **מהות הנוהל** – נוהל זה מהווה בסיס לבניין, להקמה ולהפעלת מתנדבים של כל סוגי כיתות הכוננות במשטרה (עירוניות, יישוביות ומועצתיות).
- ב. **מטרה** – הקמת כוח עתודה מבצעי המבוסס על מתנדבי משא"ז, זמין לסייע ליחידות המשטרה בפעילות באירועים ביטחוניים בשגרה ובעת מצב חירום, לשיפור המוכנות והמענה המבצעי.
- ג. **עקרונות מנחים**
- 1) כיתות הכוננות במשטרה יתבססו על הפעלת מתנדבי משא"ז שאושרו והוסמכו כמתנדבי אבטחה.

- (2) כיתות הכוננות הן תחת פיקודה של משטרת ישראל.
- (3) כיתות כוננות משטרתיות ביישובים הנמצאים בשטח שבאחריות ביטחונית של צה"ל יוקמו ויופעלו על פי האמור בנספח א' בנוהל.
- (4) כיתות הכוננות כפופות בהפעלה לתחנה הטריטוריאלית.
- (5) זמינות הפעלה - כיתות הכוננות תורכב מתושבי המקום בלבד.
- (6) הפעלה עצמאית - המתנדבים יוכשרו לפעול בעת הזנקה גם ללא נוכחות שוטר בשגרה ובחירום.
- (7) הכיתה תתבסס על זמינותם של המתנדבים לקריאה והמצאות נשק וציוד ייעודי בביתם.
- (8) הפעלה מותאמת איומים ותרחישי ייחוס – כיתות כוננות תפעל על פי תיק שטח, עזרי שת"פ ותוכנית אופציות תחנתית, מותאמים לכל כיתה וכיתה.
- (9) בניין כוח המתנדבים לפעילות, הכשרתם, הצטיידות, אימון ותרגול שימור כשירות, יתבצע בהתאמה לייעוד ולמשימות כיתות הכוננות, ככוח תגובה ראשוני לאירועי פח"ע.
- (10) **בט"ש** - ניתן להפעיל את המתנדבים גם במשימות אבטחה ובט"ש נוספות, זאת על פי מדיניות הפיקוד הטריטוריאלי ובכפיפות לשוטר (מתנדבי כ"כ במועצות וביישובים, יפעלו בשטח יישובם בלבד).
- (11) תגבור הדדי – ניתן באישור מת"ח לבצע תגבור הדדי בין כ"כ ברובעים באותה עיר או שני יישובים סמוכים מאוד אחד לשני, על פי צורך מבצעי ותחת פיקוד שוטר קבע מהתחנה.
- (12) שימור כשירות מבצעית לאורך זמן – המתנדבים יעברו באופן שוטף אימונים סדירים (מטווחים/יהלום), תרגילי כוננות והקפצה וכדומה.
- (13) בעת הפעלת המתנדבים יחולו לגביהם כל החובות, הזכויות והחסינות החלות על מתנדבי המשא"ז והם יישאו תעודת מתנדב משא"ז.
- (14) הבסיס החוקי להקמה והפעלת כיתות הכוננות – סעיף 49 ב לפקודת המשטרה – ס"ק(ב): בכל פעולה שהמשטרה מוסמכת לעשות למען שמירת ביטחון הנפש והרכוש מפני פגיעת איבה, היא רשאית להסתייע במשמר.
- (15) אחריות מקצועית לנוהל – מחלקת כיתות כוננות אק"ם.

2. הרעיון המרכזי

א. מבנה ארגוני ותחומי אחריות

- (1) **כללי** – בניית מערך כיתות כוננות בפריסה ארצית במרחב הכפרי ובמרחב העירוני ככוח עתודה מבצעי הזמין להפעלה מהירה, למתן מענה מידי ולסיוע לכווחות המשטרה בפעילות ביטחונית ובמצבי חירום.
- (2) **מחלקת כיתות כוננות** – הובלת בניין הכוח לכיתות הכוננות במשטרת ישראל.
- (3) **אג"ת תכנון** – גיבוש מודל למיפוי הצורך בכיתות כוננות, על פי פוטנציאל החיכוך והסיכון ובתיאום השטח.
- (4) **מחלקת מבצעים** – הפצת הנחיות מבצעיות בהתבסס על נוהל זה.
- (5) **מחוזות ומג"ב** – הפעלת הכוח.
- (6) **מת"ח** – אחריות טריטוריאלית להפעלת הכיתות.
- (7) **מב"ס כיתות כוננות**

א) כל כיתות כוננות תשוך למב"ס כיתות כוננות (מב"ס ייעודי) לשם ארגון, ניהול והפעלה בחירום, במפתח של מב"ס לקבוצה של 1-7 כיתות כוננות (ביחידה בה אין מב"ס, כ"כ, תוטל האחריות

על מב"ס רגיל או מש"ק בנוסף על תפקידו).

(ב) **משימות מב"ס כיתת כוננות** (מב"ס רגיל/מש"ק בהעדרו מב"ס כ"כ ייעודי):

- (1) הקמת כיתת הכוננות – איתור, גיוס והכשרת מתנדבי כיתת הכוננות.
- (2) אחראי על שמירת כשירות מקצועית ומבצעית של כיתת הכוננות:
- (א) הדרכה וריענון מקצועי עיוני (בהתאם לסעיף יא' בנוהל).
- (ב) תיאום ביצוע אימון כשירות – אחד לחציון.
- (ג) תיאום ביצוע אימון יהלום אחד לשנה.
- (ד) ביצוע תרגילי הקפצה – אחד לחציון.
- (3) הפעלת כיתת הכוננות בתרגילי תחנה – בהתאם לגאנט התרגילים של התחנה.
- (4) הקצאת אמצעי מיגון וזיהוי למתנדבים, כולל נשק ותחמושת וטיפול בבלאי.
- (5) פיקוח ובקרה על התנהלות הכיתה וכשירותה: תכנית הדרכות, אימונים ותרגילים שנתית כולל ריכוז סיכומי הדרכות ותרגילים.
- (6) הפעלת כיתת הכוננות בשגרה ובחירום – בהתאם להתרעות ואירועים בזמן אמת.
- (7) סיכומי תחקירי אירועים והפצת לקחים ברמה רוחבית.
- (8) טיפול שוטף בפרט – ערבי יחידה, תעודות הוקרה, כנסים.

ב. תפיסת הפו"ש

- (1) **אחריות פיקודית להפעלת הכוח בחירום מת"ח/ק' אג"ם** – אחריות להפעלת כיתת הכוננות והכוונה מבצעית באמצעות ק' מתנדבים/מב"ס/מש"ק/מפקד חבל.
- (2) ביישובים שבאחריות הביטחונית של צה"ל, הכוח יפעל ת"פ מ' הכוח הצבאי כחלק מהכוח המשטירתי המסייע.
- (3) **אחריות מקצועית לבניין והפעלת הכוח בשגרה** – ק' מתנדבים/מב"ס/כיתת כוננות (מב"ס/מש"ק/קש"ק/מפקד חבל בהעדרם).
- (4) **הרכב הכיתה ותפקידים (סעיף א המסומן באפור לא הותר לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.**

(א)

- (ב) כל מפקד כיתת כוננות ימונה על פי כתב מינוי בחתימת מפקד התחנה/יח' כפרית וחתימת רע"ן מתנדבים רלוונטי (מצורף פורמט כתב מינוי מפקד כיתת כוננות משא"ז **בנספח ב' בנוהל**). כתב המינוי יימסר למתנדב והעתק יתויק בתיקו האישי.
- (ג) מינוי מפקד כיתת כוננות יהיה לתקן סק"ם - **בדרגת פקד/מ** (מיוחד). הערה: אם מדובר בקצין שפרש ממשטרת ישראל בדרגה הגבוהה מדרגת פקד, תוענק לו דרגת השחרור מהשירות.
- (ד) **להדגיש כי דרגת הקצונה למתנדבים היא דרגה ייצוגית בלבד ולא מקנה למתנדב סמכויות קצין משטרה נלוות.**
- (ה) דרגות הקצונה מוענקות למפקדי כיתות הכוננות לצורך הכרה בחשיבות תפקידו של מפקד כיתת הכוננות בעת מילוי תפקידו והוקרת המפקדים.
- (ו) מפקדי כיתות הכוננות המנויים בתקן סק"ם, לא נדרשים לעבור הליך התאמה תעסוקתית לסק"ם, ולא לעבור קורס סק"מים במכללה והם לא ימדדו במסגרת תכנית המדידה בנושא

אחוזי הפעלת סק"ם בתחנה. המתנדבים יעברו הכשרת קצונה ייעודית בהתאמה לתפקידם.
(ז) בתחנה המפעילה 7 כיתות כוננות ומעלה, ימונה מתנדב בתקן סק"ם בדרגת רפ"ק/מ לתפקיד מ"פ כיתות הכוננות שיפעל בצמוד למב"ס כיתות הכוננות וישמש איש קשר בין המב"ס למפקדי כיתות הכוננות בתחנה לתיאום וניהול הפעילות (הערה: מ"פ כיתות הכוננות, לא ישמש כמפקד של כיתת כוננות).

(ח) דגשים והבהרות ביחס להענקה וענידת דרגות הקצונה למפקדי כיתות הכוננות ומ"פ כיתות הכוננות:

- (1) למפקדים יוענקו דרגות קצונה שניתן להצמיד אותן לחולצה טקטית (דרגות פאוץ').
 - (2) המפקדים יענדו את דרגות הקצונה רק בעת פעילותם במסגרת כיתת הכוננות.
 - (3) מפקד כיתת כוננות המתנדב ביחידת משא"ז נוספת (מתנדב לדוגמה גם ביח"ס), לא יענוד את דרגות הקצונה שלו בעת פעילות ביחידה השנייה (במקום יענוד דרגת נגד התואמת את הוותק שלו במשא"ז).
 - (4) אם מפקד כיתת הכוננות מסיים תפקיד של פיקוד על כיתת הכוננות ועובר להתנדב בכיתת הכוננות כמתנדב מן המניין, או שעוזב וממשיך להתנדב ביחידה אחרת במשא"ז, המתנדב לא ימשיך לענוד את דרגות הקצונה שהוענקו לו כמפקד כ"כ/מ"פ אלא כאמור דרגות נגד/מ, וגם תעודת המנוי שהוענקה לו כקצין תשונה למעמד נגד.
 - (5) מפקד כיתת כוננות אשר מעוניין לשמש כמתנדב סק"ם ביחידה אחרת במשא"ז, נדרש במעבר תהליך התאמה תעסוקתית לסק"ם, וקורס סק"מים במכללה.
- (הסעיפים המסומנים באפור לא הותר לפרסום לציבור לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.**

(ט)

(י)

יא) תחומי אחריות סגל קבע מתנדב – מפקד וסגן:

- (1) סיוע בהזעקת מתנדבי כיתת הכוננות לאירוע (אמת/תרגיל).
 - (2) פיקוד על האירוע (בהעדר שוטר קבע).
 - (3) רישום המתנדבים המופעלים, ביומן ההפעלה (יימצא ברשותם באופן קבוע) ולאחר העברת פרטי המתנדבים שהופעלו להזנה על ידי מב"ס, במערכת המידע המשטרתית.
 - (4) סיוע בתיאום הדרכות ואימונים – תוך תפקיד.
 - (5) אנשי קשר להעברת עדכונים שוטפים למתנדבי כיתת הכוננות.
- (4) **דרג פיקוד מתנדבים** – לכל 7 כיתות ימונה מ"פ רפ"ק מתנדב שיפעל בצמוד למב"ס כיתות כוננות, ישמש איש הקשר בין המב"ס למפקדי כיתות הכוננות, יסייע למב"ס במילוי משימותיו מול כיתות הכוננות בשוטף ופיקוד על היחידות בהעדר שוטר קבע.
- (5) **הפעלה טריטוריאלית** - כיתה תפעל בטריטוריה המוגדרת על פי הגדרות מחוז.
- (6) **הפעלה עצמאית** – בקרות אירוע בטחוני הכיתה רשאית לפעול ללא נוכחות שוטר בתחום הישוב/רובע על פי תוכנית אופציות תחנתית.
- ביישוב שבאחריות ביטחונית של צה"ל, יפעל הכוח בתיאום מול מ' הכוח הצבאי/רש"ץ.
- (7) **ציוד אישי** – לכל מתנדב תנופק ערכת ציוד אמל"ח, מיגון אישי וקשר לאחזקה במקום מגוריו,

לשימוש מידי לטובת המשימה בעת הזנקה.

ג. ייעוד ומשימות

(1) ייעוד כיתת הכוננות

כיתת הכוננות מהווה כוח עתודה מבצעי של מתנדבי משטרה מאורגנים, מאומנים וחמושים, תחת פיקוד המשטרה, זמין להפעלה מהירה ולסיוע לכוחות המשטרה בפעילות שהמשטרה מוסמכת לעשות למען שמירת בטחון הנפש והרכוש מפני פגיעת איבה, לרבות מכלול הפעולות הראשוניות לסיכול פח"ע ומניעת פגיעה בחיי אדם, חתירה למגע עם מחבלים, סריקות מבית לבית, בידוד זירה עד להגעת כוחות מקצועיים, וכן תגבור מערך האבטחה בשוב בהינתן התרעה ממוקדת או בקרת אירוע ביטחוני.

(2) משימות מתנדבי כיתת הכוננות בשגרה

- (א) הפעלה במקרה של פיגוע ביטחוני.
- (ב) תגבור משימות אבטחה בזמן התרעות פח"ע ממוקדות.
- (ג) השתלבות במבצעי תחנה ובפעילות אבטחה באירועים כגון חגים, ימי אזכור, אירועים תחת כיפת השמים ומחסומים סדורים במסגרת היערכויות בט"ש ובהתאם להתראות.
- (ד) שמירת כשירות מבצעית של כיתת הכוננות (אימונים/מטווחים, הדרכות, תרגילים).
- (ה) חיפוש נעדרים.
- (ו) רשאים לפעול כמתנדבי אבטחה (תחום ביטחון) בתחנה/יחידה על פי מדיניות הפיקוד הטריטוריאלי.

(3) משימות מתנדבי כיתת הכוננות בחירום

- בנוסף למשימות המבוצעות בשגרה, יפעלו המתנדבים בעת חירום במשימות האלו:
- (א) כוח עתודה מבצעי, זמין להפעלה מהירה ולסיוע לכוחות התחנה בהגנה ושמירה על ביטחון הציבור ומניעת פגיעה בנפש וברכוש בעת אירוע פח"ע או בעת פרוץ פעולות איבה.
 - (ב) העברת "מקל" לכוחות מקצועיים: איסוף מידע ראשוני מהשטח (על מקום הפגיעה/הנזק, היקף נפגעים ומצבם, עדים, חשודים וכו').
 - (ג) סיוע לכוחות המשטרה באבטחת צירי תנועה.
 - (ד) ביצוע סריקות לאיתור אדם, רכב או חפץ חשוד.
 - (ה) סיוע בפינוי והכוונת אוכלוסייה מאזורי איום ואסון.

ד. הפעלת כיתת הכוננות – מהזנקה ועד פריסה בשטח

- (1) בעת אירוע חירום או התרעת פח"ע קונקרטית, תינתן פקודת הפעלה של הכיתה על ידי מפקד התחנה או ק' האג"ם מטעמו – באמצעות ק' המתנדבים/מב"ס/מש"ק (ניתן גם ישירות למפקד הכיתה להפעילה אם האירוע התקבל תחילה ביישובם).
- (הסעיפים באפור לא הותרו לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

(7)

- (8) המתנדב יתייצב עם ציודו האישי המשטרתי בעת הפעלה.
- (9) הכיתה יכולה לעבוד כמקשה אחת או לפעול בחוליות, בהתאם לאיום ולצורך המבצעי.
- (10) כיתת הכוננות תהיה משולבת בפק"ל האופציות היחידות, באופציות ייקבעו לחברי הכיתה משימות/הצבות ידועות מראש, בהתאם לאופציה שהופעלה.
- (11) מפקד הכיתה ידווח התייצבות ופריסה למב"ס/מש"ק/מפקד אירוע.
- (12) בקרות אירוע – חברי הכיתה יתנו מענה ראשוני וידווחו לפיקוד התחנה על האירוע, עד להגעת כוחות שיטור לסיוע.
- (13) באחריות מב"ס רישום המתנדבים הפועלים באירוע ביומני ההפעלה (ניתן לדחות את הרישום ביומן ההפעלה גם אחרי סיום האירוע ולא יאוחר מ- 48 שעות מסיום האירוע).
- (14) חברי הכיתה יפעלו בהתאם להוראות פתיחה באש של משטרת ישראל.

ה. תרשים זרימה להקפצה (הקטע המסומן באפור לא הותר לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.

ו. שיטת ההפעלה (לא הותר לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.

ז. הגבלות וסייגים בפעילות כיתת הכוננות

- (1) כלל מגבלות ההפעלה החלות על מתנדבי המשא"ז, כקבוע בנוהל אג"ם מס' 220.70.12 - "הוצאת מתנדבים לפעילות במשא"ז", יחולו גם על מתנדבי כיתת הכוננות.
- (2) חל איסור על מתנדבים להשתמש בציוד כיתת הכוננות, שלא במסגרת מילוי תפקיד ביחידה.
- (3) חל איסור על המתנדב לקיים ראיונות לתקשורת הנוגעים לנושאים להם נחשף במסגרת פעילותו, או להעביר לכל גורם שהוא, מידע או חומר תיעוד שקשור לפעילותו, בהתאם לסעיף 5 לחוק המשטרה וסעיף 117 לחוק העונשין.
- (4) מתנדב יתנדב בכיתת כוננות אחת במקום מגוריו. חל איסור להציב מתנדב בשתי כיתות כוננות במקביל.

ח. סייגים בנושא הפעלת כיתת כוננות יישובית (סעיף זה לא הותר לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.

ט. תבחינים להתנדבות בכיתת הכוננות

עמידה בתנאי סף:

- (1) תהליך גיוס בהתאם לנוהל אג"ם מס' 220.70.01 - "גיוס מתנדבים למשא"ז לשרוול אבטחה".
- (2) גיל גיוס והפעלה:
- (א) **גיל גיוס**
- (1) גיל גיוס – 21 עד 64.
- (2) חריגי גיל גיוס – מגיל 64 ומעלה עד גיל 68 (לא כולל) באישור רע"ן מתנדבים מחוז/ מג"ב ואישור רופא משטרתי (לכל מועמד).

(ב) גיל הפעלה

(1) גיל הפעלה פורמלי – עד גיל 67.

(2) חריג גיל הפעלה - החל מגיל 67 עד גיל 70 (כולל) - הפעלה כחריג גיל בסמכות רע"ן

מתנדבים מחוז/מג"ב, או ק' מתנדבים מרחבי.

ביום בו מלאו למתנדב 71 – סיום התנדבות.

(ג) תוקף החרגת רע"ן מתנדבים – עד שנה בלבד, תוקף אישור רופא משטרתי עד שנה בלבד (נדרש לחדש אישורי ההחרגות מידי שנה).

(ד) לא תתאפשר החרגת גיל, מעבר לגיל ההחרגה המקסימלי הקבוע בהנחיה זו.

(3) שירות צבאי –

(א) **רובאי 03 ומעלה בתפקידי לחימה.**

(ב) **חריג ביחס לרובאי 02 –**

(1) בסמכות ואישור רע"ן מתנדבים מחוז/רע"ן מתנדבים מג"ב/קמב"ץ מח' יישובים מג"ב,

בהתחשב בצורך המבצעי ביחס למאפייני כיתת הכוננות להחריג לרובאי 02 במקרים בהם יש ערך מוסף למתנדב כגון: מדריכי ירי, מתנדבים בעלי הכשרת חובש בכיר, מתנדבים ששירתו בחיל הים בסטי"ל, מתנדבי יח"ם - בעלי וותק התנדבות ביח"ם של לפחות שנה ופעילים לפי התדירות הנדרשת.

(2) באחריות הגורם מאשר הנ"ל:

(א) לנמק על גבי מסמך את הסיבות לאישור

(ב) לשמור זאת בתיקיה ייעודית לניהול חריגים.

(ג) להעביר העתק לר' תחום כיתות כוננות ולרכז מח' כיתות כוננות.

(ד) לוודא קבלת המסמך והחומרים על ידי הנמענים

(3) בסמכות רמ"ח כיתות כוננות לערער על החלטה עד 96 שעות מיום ההחלטה. אי

התייחסות הרמ"ח תהווה אישור בפועל.

(4) ככלל פטור משירות מילואים.

ניתן במסגרת כיתת כוננות המונה סה"כ 20 מתנדבים, לגייס מתנדבים בשירות מילואים פעיל

לפי התמנהיל המפורט להלן:

ישוב/מרחב	מתנדבים שאינם בשירות מילואים פעיל	מספר מקסימלי של משרתי מילואים לכיתה	סה"כ מתנדבים
ביטחוני	15	5 מתנדבים	20
עירוני	12	8 מתנדבים	20
כפרי	8	12 מתנדבים	20

החרגה לתמנהיל הנ"ל:

- בישוב/שכונה בהם קיים קושי בעמידה בתמנהיל הקמה של כיתות כוננות באשר ליחס בין אנשי מילואים ובעלי פטור ממערך המילואים כדן, אך קיים צורך חיוני מובהק להקמת כיתת כוננות באותו ישוב/שכונה לדוגמה: ישוב חרדי, ישוב לגביו קיימות נסיבות ביטחוניות ייחודיות וכדומה, ניתן יהיה ליחידה להגיש בקשת החרגה להגדלת כמות הלוחמים אשר פעילים במילואים.

- באחריות רענים מחוזיים/מחלקת ישובים מג"ב להעביר פנייה מנומקת בכתב לרמ"ח כיתות כוננות המשקפת את הצורך והסיבות להחרגה.
 - בסמכות רמ"ח כיתות כוננות לאשר ההחרגה באופן פרטני בישוב בו מוקמת הכיתה.
- (5) מגורים בישוב בו מוקמת הכיתה.
 - (6) בדיקת ר"פ ראשונית (ללא מב"ד פלילי פתוח, ד.ח/ע.נ, מאסר וכד') - מבוצע על ידי ק' מתנדבים מרחבי/מחוזי.
 - (7) תהליך התאמה תעסוקתית – מילוי שאלון ובדיקת דוממים בלבד.
 - (8) כשיר לפעילות בעצימות רפואית – ברמה בינונית (על פי אישור רופא משטרת).
 - (9) זמינות מידית לקריאה וניידות מהירה ועצמאית (יש לבחון הנושא גם במסגרת עיסוק המועמד – עבודה במפעל חיוני או גופי הצלה וכדומה).
 - (10) נכונות להשקיע זמן להכשרה ואימונים לשימור כשירות מבצעית, כנדרש בנוהל זה.

י. הדרכה ואימונים

1) תכנית הכשרה

א) **הכשרה בסיסית** – המתנדב יעבור קורס בסיסי למתנדבי המשא"ז (על פי נוהל אג"ס מס' 220.70.15 – "הדרכת מתנדבי המשמר האזרחי"), תכנית הכשרה בסיסית (מצורף **בנספח ג' בנוהל**).

ב) אימון הקמה בנשק

1) אימון ההקמה מבוצע על פי תכנית אימון הקמה בנשק **בנספח ד' בנוהל**.

2) הסמכת המתנדב בנשק תתבצע בכפוף למילוי טופס אישור ביצוע הסמכה תאורטית ומעשית טרם חימוש מתנדב על ידי המב"ס/ק' המתנדבים/מדריך ירי (מצורף **בנספח ה' בנוהל**).

ג) יום עיון – קליטה ביחידה המשטרתית

1) לאחר סיום אימון ההקמה – ייערך יום עיון לקליטת הכיתה בתחנה/יחידת מג"ב, על מנת לחבר אותם כחלק מסד"כ התחנה למענה במבצעי.

2) הקליטה תיעשה באחריות ק' אג"ס או מי מטעמו בתדריך מבצעי שיכלול את כל אלה:

(א) הכרות בעלי תפקידים בתחנה/יחידת מג"ב ובכיתת הכוננות.

(ב) סקירה על גזרת התחנה/יחידת מג"ב.

(ג) סקירה על איומים בתחנה/יחידת מג"ב – איומי פח"ע וחירום.

(ד) הגדרת המשימות לכיתת הכוננות – כחלק מפק"ל האופציות של התחנה/יחידת מג"ב.

(ה) תיאום אופן ההזנקה – בדיקת קשר.

(ו) תיאום ציפיות במענה – בהתאם למשימה.

(ז) מתן תיק שטח תחנתי למפקד הכיתה.

2 תכנית שמירת כשירות מבצעית

(א) במחוזות:

(1) אחת לחציון, יבוצע אימון מטווח חד יומי לשמירת כשירות ברובה (מינימום 80 כדור למתנדב).

(2) אחת לשנה יתקיים למתנדבים "אימון יהלום".

(ב) במג"ב:

(1) תלת ראשון – אימון הגנת יישוב.

(2) תלת שני – אימון סלקטיבי בנשק ארוך קנה.

(3) תלת שלישי – תרגיל מסכם.

(ג) השתתפות בתרגילי כוננות במתכונת הקפצה – אחת לחציון.

(ד) חל איסור להפעיל מתנדבים שלא ביצעו אימון בנשק, כמתחייב במסגרת שמירת כשירות.

(ה) תכנית אימונים שנתית לשמירת כשירות מתנדבי כיתות הכוננות מפורטת בנספח ו' בנוהל.

3 עקרונות מנחים לביצוע אימונים בנשק

(א) האימונים יתבצעו על ידי מדריך ירי משטרתי (שוטר קבע), ניתן לצרף מדריך ירי מתנדב לסייע באימון לשוטר הקבע.

(ב) ליווי מקצועי והנחיות באחריות ק' קליעה ארצי/מחוזי/אגפי.

(ג) תכנית האימון ועדכונה – באחריות ובסמכות רמ"ד כשירות אה"ד.

(ד) **אמצעים לאימון ירי**

(1) מטרה + שדרית.

(2) תחמושת.

(3) אטמי אוזניים.

(4) משקפי מגן.

(5) תקציב שכירות מטווחים.

(6) חובש, רכב פינוי, תיק מטווח.

4 הדרכה תוך תפקיד

(א) הדרכה תוך תפקיד – אחת לחציון בנושאים מקצועיים שייקבעו על ידי ק' מתנדבים תחנה/חבל.

(ב) השתתפות בתרגילים בתחנה/מרחב – לפחות בתרגיל תחנתי/מרחבי אחד לשנה, על פי קביעת ק' אג"ם תחנה/מרחב.

3. הפסקת חברות

ק' מתנדבים תחנה רשאי להפסיק את חברותו של מתנדב ביחידה באחד מהמקרים האלה:

א. מתנדב אשר נקרא לפעילות ולא יכול היה להתייצב 3 פעמים ברצף.

- ב. מתנדב אשר לא היה בר השגה, פעמיים מתוך 3 קריאות הזעקה.
- ג. מתנדב שלא ביצע אימוני שימור כשירות כנדרש, ולא התייצב להשלים האימונים משך שנה.
- ד. הפסקת הפעילות תתבצע בהתאם לנוהל אג"ם מס' 220.70.14 - "גריעת מתנדב וסיום התנדבות".

4. מנהלה וציוד

- א. אפיון הציוד הנדרש ליחידת המתנדבים, ייעשה באמצעות מח' מתנדבים בסיוע תכנון/אג"ת.
- ב. תקציב אמצעים – באחריות רמ"ד תקציבים אג"ת/מג"ב.
- ג. הציוד ינופק למחוזות לרמת"ל מחוז/מג"ב.
- ד. הציוד ינופק למתנדבים ברמה אישית, המתנדב יחתום על הציוד במערכת ERP בפני רמת"ל בתחנה/חבל.
- ה. ציוד זה הוא באחריותו של המתנדב ועליו לשמרו במצב תקין בכל עת.
- ו. רשימת ציוד אישי למתנדב כיתת כוננות וציוד יחידתי מצורפת **בנספח ז' בנוהל**.

ז. נשק אישי

- 1) ניתן לנפק למתנדבים נשק ארוך קנה.
 - 2) סוג הנשק – כפי שנקבע למתנדבים על ידי הארגון.
 - 3) נשק המנופק למתנדב ינופק כנשק אישי.
 - 4) על הנשק יותקן מק-פורק.
 - 5) המתנדב יהיה רשאי לשאת הנשק מחוץ לביתו גם שלא בעת הפעלה (בדרך לעבודה וחזרה וכדומה) בכפוף לנשיאת תעודת מנוי מתנדב עמו כאסמכתה בעת צורך.
 - 6) הנשק יישמר בשגרה בבית המתנדב על פי הכללים הקבועים בפקודת המטא"ר 15.05.09 - "נשיאת נשק משטרתי על ידי שוטר ואבטחתו" - סעיף 5. ז:
- מתנדב שאינו נושא את הנשק המשטרתי על גופו ומשאיר את הנשק בביתו, בין אם הוא בבית ובין אם לאו יפעל כדלהלן:
- א) הנשק, המחסנית והתחמושת יישמרו בכספת נעולה שאינה נגישה לאנשים ובמיוחד לילדים.
 - ב) הנשק יישמר כשהמחסנית מופרדת מכלי הנשק, ללא כל פריקה (עם מק פורק מותקן עליו).
 - ג) במקום בו לא קיימת כספת, יישמר הנשק במקום מוסתר שאינו נגיש לאחרים ובמיוחד לילדים (רצוי תחת 2 מנעולים שונים – מנעול חדר + מנעול דלת בית ראשית), שמירת התחמושת והמחסנית תהיה בנפרד מהנשק, בדגש על שני מקומות מוסלקים נפרדים.
 - ד) יובהר כי כל שינוי שייעשה בפקודת המטא"ר ייעשה בהתאמה גם בנוהל זה בחלקים הרלוונטיים.
- 7) באחריות רמת"ל תחנה/יחידה בסיוע מב"ס, בדיקת ציוד ואמצעים לכל מתנדב וחידוש חתימה מול רמת"ל בהתאם להנחיות את"ל (לכל פריט תיקבע תדירות חידוש חתימה לרוב פעם בשנה, לפריטי צל"ם ואוכלוסיות מיוחדות המחזיקות בציוד כגון: בסיסי הפעלה של מתנדבים ניתן לקבוע פעמים בשנה, קביעת תדירות חידוש החתימה תבוצע על ידי מנהל פריט).
 - 8) באחריות מב"ס כיתת כוננות, בדיקת הימצאות נשק וציוד לכל מתנדב אחת לרבעון. הבדיקה תיעשה על ידי כל מפקד כיתת כוננות מול מתנדבי כיתת הכוננות, ודיווח סיכום הבדיקה יעבור

ממנו בכתב למב"ס.

9) מתנדב כיתת הכוננות שיש ברשותו נשק אישי שאינו משטרתי מסוג אקדח, יהיה רשאי לפעול עמו (בנוסף לנשק ארוך קנה המנופק לו מהמשטרה), בהתאם לנוהל אג"ס מס' 220.70.13 - "שימוש בנשק שאינו משטרתי להתנדבות במשא"ז".

10) כללי פריקת הנשק למתנדבי כיתות הכוננות יהיו כמפורט **בנספח ח' בנוהל**.

ח. **אמצעי זיהוי וסימון נשק למתנדבי כיתות כוננות בעת אירוע חירום (לא הותר לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.**

5. בקרה

- א. פעם בשנה תיעשה בקרה על ידי רע"ן מתנדבים מחוז/ק' מתנדבים מרחבי בכל יחידה.
- ב. הנושאים שיש לבדוק במסגרת הבקרה הם אלה:
 - 1) רשימות מתנדבים מעודכנות.
 - 2) רישומי פעילות מתנדבי כיתת הכוננות.
 - 3) אופן הפעלת כיתת הכוננות בהתאם לייעודה.
 - 4) תחקירי אירועים והפצת לקחים לחברי כיתת הכוננות.
 - 5) ביצוע הכשרות, הדרכות, אימונים ותרגילים בהתאם לתוכנית.
 - 6) המצאות ציוד על פי: הקצאה, אופן הניפוק ותחזוקת האמצעים.
 - 7) עמידה בתבחיני: גיל, רפואה, התראות קב"ט וכד'.
 - 8) כל נושא רלוונטי אחר כפי שייקבע על ידי רע"ן המתנדבים.
- ג. ביקורת נשק מטעם מדור אמל"ח - במועדי הביקורת התקופתיים, שמפרסם מדור אמל"ח, תיאום באחריות ק' מתנדבים תחנה/מב"ס.
- ד. ההודעה על הביקורת תועבר לידעית חברי כיתת הכוננות שבועיים לפחות לפני מועד הביקורת.

6. רמה מבצעית המחויבת לנוהל

- א. רע"ן מתנדבים/ק' מתנדבים מרחב.
- ב. ק' אג"ס, קמב"ץ תחנה.
- ג. ק' מתנדבים תחנה, מב"ס, מש"ק רלוונטי/רכז מתנדבים.

7. הטמעה והדרכה

- א. **למידה עצמית** – בכניסה לתפקיד של ק' מתנדבים, מב"ס, רכז מתנדבים, קש"ק, ק' אג"ס בתחנה, מחב"ל.
- ב. **הכשרה** – הנוהל יועבר למתנדבי כיתת הכוננות כחלק מהכשרתם.

נספחים

נספח א – הקמה והפעלת כיתות כוננות משטרטיות משא"ז בשטח צה"ל לבט"פ (חסוי)

נספח ב - כתב מינוי מפקד כיתת כוננות משא"ז

נספח ג – תכנית הכשרה בסיסית

נספח ד – תכנית אימון הקמה בנשק ארוך קנה (חסוי)

נספח ה - תכנית אימונים שנתית לשמירת כשירות מתנדבי כיתות הכוננות (חסוי)

- נספח ו – טופס אישור ביצוע הסמכה תאורטית ומעשית טרם חימוש מתנדב
- נספח ז – רשימת ציוד אישי למתנדב כיתת כוננות (חסוי)
- נספח ח – כללי פריקת נשק של מתנדבי כיתות הכוננות
- נספח ט - הקמה והפעלת כיתת כוננות ברמת מחוז/מרחב (חלקים מהנספח חסויים)
- נספח י – הפעלת כיתות כוננות משא"ז במשימות כב"ה

נספח א'

(נספח זה לא הותר לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1)) לחוק חופש המידע.

הקמה והפעלת כיתות כוננות משטרתיות משא"ז בשטח צה"ל לבט"פ

נספח ב'

סמל מ"י + סמל המחוז

תאריך לועזי + עברי

שם מלא

תיק אישי

הנדון: כתב מינוי מפקד כיתת כוננות משמר אזרחי

ת.ז.	שם	משפחה	תפקיד
			מ' כיתת כוננות

1. הנך מתמנה בזאת כמפקד כיתת כוננות _____ .

2. מסגרת תפקידך ותחומי אחריותך מפורטים בנוהל אג"ם מס' 220.70.62 - הקמה והפעלת כיתות כוננות משא"ז במ"י.

3. תוקף המינוי מתאריך _____ והוא בתוקף כל זמן שאתה ממלא תפקיד זה.

4. איחולי הצלחה בתפקידך.

בברכה,

חתימת רע"ן רלוונטי

חתימת מת"ח/מ' יחידת כפרית רלוונטי

נספח ג'

תכנית הכשרה בסיסית

נושא ההדרכה	משך בשעות	יועבר על ידי
קליטה + שיחת פתיחה	1	מב"ס - מפקד הקורס
יעוד ומבנה מ"י יעוד ותפיסת הפעלת כיתות כוננות במ"י (על בסיס נוהל זה)	1	מב"ס
סמכויות	6	מב"ס
תירגול סמכויות	2	מב"ס
כתיבת דוחות + תרגול	3	מב"ס
חובות וזכויות המתנדב	1	מב"ס
בטיחות וניהול סיכונים	1	מב"ס
בדיקת רישוי וזיהוי	1	מב"ס/שוטר תנועה/סיור
טיפול ראשוני בת"ד	1	מב"ס/שוטר תנועה/סיור
הכוונת תנועה	1	מב"ס/שוטר תנועה/סיור
הצבת מחסומים + תרגול	2	מב"ס
טיפול בחפץ חשוד	1	מב"ס

קשר ודיווח	1	מב"ס
התנהגות מבצעית	2	מב"ס
ערכים במ"י	1	מב"ס
השירות במ"י	1	מב"ס
מניעת הטרדה מינית	1	מב"ס
מבחן מסכם + משוב	2	מב"ס
סה"כ	29 משכים	

נספח ד'

(נספח זה לא הותר לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1)) לחוק חופש המידע.

תכנית אימון הקמה בנשק ארוך קנה

נספח ה'

(נספח זה לא הותר לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) **לחוק חופש המידע**.
תכנית אימונים שנתית לשמירת כשירות מתנדבי כיתות הכוננות

▪ תכנית אימונים שנתית למתנדבי כיתות כוננות במחוזות:

■ תכנית אימונים שנתית למתנדבי כיתות כוננות במג"ב:

נספח ו'

טופס אישור ביצוע הסמכה תיאורטית ומעשית טרם חימוש מתנדב
(המסמך ייסרק לתיק האישי של המתנדב)

פרטי מתנדב שגוייס:

שם מלא: _____ ת.ז. _____
מחוז/אגף/יחידה: _____

אישור ביצוע הסמכה עיונית בסמכויות

מאשר שהועברה הכשרה בנושא סמכויות על פי הנחיית מחלקת כיתות כוננות(הכשרה בסיסית למתנדב)

פרטי מדריך הסמכויות

תאריך ביצוע הכשרה: _____
שם מלא: _____ מ.א.: _____
חתימה: _____

אישור ק' הדרכה או ק' מתנדבים

מאשר ביצוע הסמכה לנשיאת כלי נשק משטרתי בהתאם לתוכנית אימון המצורפת בנספח ד' בנוהל

פרטי המאשר

תאריך: _____
שם מלא: _____ תפקיד: _____
חתימה: _____

אישור ביצוע הסמכה מעשית במטווח

מאשר ביצוע הסמכה לכלי נשק במטווח במהלכו הופגנה רמה נדרשת בתחום הטכני, תפעולי ובטיחותי.

פרטי מדריך ירי

תאריך ביצוע המטווח: _____
שם מלא: _____
מ.א.: _____ סוג האקדח: _____
חתימה: _____ סוג הרובה: _____
אישור חימוש בנשק: רשאי/אינו רשאי

נספח ז'

(נספח זה לא הותר לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.
רשימת ציוד אישי למתנדב כיתת כוננות

ציוד יחידתי

נספח ח'

כללי פריקת נשק של מתנדבי כיתת הכוננות

1. במ"י פועלים לוחמי כיתות כוננות עם נשק משטרתי צמוד, במסגרות של כיתות כוננות עירוניות וכפריות.

2. ככלל, כיתות הכוננות מנוהלות על ידי המבס"ים, המשקבט"ים וסגלי מערכי המתנדבים במחוזות ובמג"ב ובכל כיתת כוננות ממונה מפקד כיתה האחראי על הפר"ש בעת אירוע ובשגרה.
3. פריקת נשק ארוך היא פעולה הכרחית ובסיסית הנדרשת לאחר ביצוע מטווחים, בעת ניקוי הנשק או במסירה וקבלת נשק וככל שיש ספק במצב הנשק.
4. ההנחיה הכללית במ"י מחייבת שכל פריקת נשק של מתנדב תהיה בליווי של איש משטרה בקבע.
5. יחד עם זאת בשל פריסתם הרחבה של כיתות הכוננות הרבות ברמה ארצית ופעילותן הייחודית וניסיונם המבצעי הותר למתנדבים, בתיאום רמ"ח בטיחות ורמ"ח כיתות כוננות לחרוג מהנוהל הנ"ל ולאפשר פריקת נשק גם בנוכחות מפקד כיתת הכוננות, בתנאים המצטברים הבאים :
6. **דגשים, שינוי ההנחיה ואופן המימוש החל מטז"מ :**

א. מפקדי כיתות כוננות שסיימו קורס קציני חייר או אג"מי והיו מפקדי מחלקות בשירותם הצבאי ובמילואים, כולל מפקדי מחלקות מבצעיות במג"ב, רשאים לבצע ללוחמי כיתות הכוננות פריקת נשקים בתנאים הבאים :

- 1) רענון כללים אצל ק' קליעה מחוזי /מג"ב .
- 2) סדר פעולות לפריקת הנשק יהיה על פי הפעולות שבסעיף 11 ג' הר"מ.
- 3) דיווח לאיש סגל קבע המשטרתי (מב"ס כיתות כוננות /משקב"ט/ ק' מתנדבים) בשיחה ובהודעה כתובה על התכנון לביצוע , מועד , מקום וסיבה.
- 4) קבלת אישור בהודעה כתובה ובעל פה בטרם הביצוע.
- 5) איש הסגל ישאל שאלות לפני הביצוע לטובת דיוק והידוק הפעולה.
- 6) פריקת נשק מפקד הכיתה שמאושר על פי הנחייה זו תתבצע בליווי ופיקוח של סגנו או איש סגל משטרתי בשירות קבע.

ב. **ככל שיש גורם פיקודי אשר בתא שטח שלו מעוניין לפעול על פי ההנחיה הכללית למתנדבים (פריקת נשק למתנדב בבליוי שוטר קבע), עליו לדאוג לזמינות שוטר קבע מלווה לטובת פריקת הנשקים על פי הצורך בזמן סביר ובגמישות התואמת את שעון הפעילות של לוחמי כיתות הכוננות (ללא צורך בהגעה למתקני משטרה לפעולה זו בלבד).**

- ג. **להלן סדר פעולות לפריקת נשק ארוך בהעדר "מק פורק" :**
- 1) וודא נצירה.
- 2) הכנס את קנה הנשק לתוך עמדת הפריקה לאורך כל שלבי ההליך (במטווחים - לעבר חומת מפגע, במרחב אורבני - הפנה את הקנה לעבר מצע סופג, בשטח פתוח - ב 60 מעלות).
- 3) הוצא מחסנית מהנשק (במידה ויש), וודא באמצעות מבט ובאמצעות הכנסת אצבע שאין מחסנית בנשק.
- 4) בצע מספר דריכות מלאות והחזק את ידית הדריכה לאחור.
- 5) בדוק במבט דרך פתח הפליטה את בית המחסנית, פני הנוקר ובית הבליעה. בחשיכה הליך זה יבוצע עם פנס.
- 6) שחרר את המכלול לפניכם.
- 7) בצע שוב בדיקה פיזית שאין מחסנית.
- 8) שחרר נקירה דרך כוונות הנשק.
- 9) דרוך ונצור.

נספח ט' (חלקים מנספח זה לא הותרו לעיון הציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.

הנדון - הקמה והפעלת כיתת כוננות ברמת מחוז/מרחב

1. כללי

- א. במשטרת ישראל מוקמות ומופעלות כיתות כוננות משא"ז בישובים וברמת תחנת המשטרה.
- ב. כיתות הכוננות מהוות כוח תגובה אזורי בעת חירום ובפעילות מתוכננת בשגרה, לשמירת ביטחון הציבור בטריטוריה מחוזית/מרחבית.
- ג. נוהל זה עוסק בארגון, הקמה וקביעת סדר פעולות להפעלת כיתות כוננות משא"ז ברמת מחוז/מרחב משטרה.
2. הקמת כיתות כוננות ברמת מחוז/מרחב אינה חובה - הנושא לא מעוגן במודל כיתות כוננות הארצי. כל מחוז/מרחב רשאי להקים כיתות כוננות בהתאם לצרכיו המבצעיים

3. המטרה

שיפור המוכנות והמענה המבצעי של מחוזות המשטרה והמרחבים, בהתמודדות אפקטיבית מול אירועי איבה ופח"ע ואירועים רב זירתיים/מתגלגלים ושמירה על ביטחון ושלוש הציבור בשגרה ובעת חירום.

4. עקרונות מנחים

- א. כיתות הכוננות תנוהל ותפעל באירועים ברמה מחוזית/רמה מרחבית אך גם לטובת סיוע לתחנות ויחידות המחוז/מרחב, בשילוב עם כוחות משטרה נוספים, באירועי חירום בתחום הפח"ע, אר"ן, פעולות איבה וכדומה ובמסגרת שמירת ביטחון הציבור בשגרה.
- ב. הקמת כיתות הכוננות בהתייחס לנושאים המפורטים להלן תיעשה לפי כללי נוהל זה:
- 1) תבחינים למיון להתנדבות ביחידה;
 - 2) ניהול תהליך גיוס המתנדבים על כל שלביו;
 - 3) הכשרת המתנדבים ואימון הקמה;
 - 4) ביצוע אימוני שמירת כשירות למתנדבים מידי שנה;
 - 5) ניפוק נשק, אמל"ח וציוד אישי למתנדבים;
- ג. כיתות הכוננות יוקמו וינוהלו על ידי רע"ן מתנדבים/ק' מתנדבים מרחבי באמצעות איש סגל ממערך המתנדבים שימונה למשימה זו כנע"ת ברמת מחוז/מרחב.
- ד. הכיתה תוקם על בסיס מתנדבי משא"ז המתגוררים בגזרת המחוז/מרחב ותתבסס על זמינותם של המתנדבים שהביעו נכונות לפעול בעת קריאה.
- ה. למתנדבים תהיה יכולת נידות להגעה לאירועים בכל גזרת המחוז/המרחב על פי צורך.
- ו. המתנדבים יוכשרו לפעול בעת הזנקה גם ללא נוכחות שוטר קבע, אך הפעלתם בכל עת במחוז/מרחב תתבצע בליווי והכוונה של שוטר קבע הממונה באירוע.
- ז. ככלל, הפעלת המתנדבים תהא בחירום (דגש לאירועי פח"ע, אר"ן, מניעת פעולות איבה וכדומה). ניתן להסתייע במתנדבים בעת שגרה בפעילות ממוקדת בתחום בט"ש ואבטחה.
- ח. הכיתה תפעל על פי תיקי שטח ותוכנית אופציות של המחוז/מרחב הנוגע.
- ט. כיתות הכוננות תשולב לפחות פעמיים בשנה בתרגילי חירום ברמת מחוז/מרחב לשימור כשירותם המבצעית וחיזוק השת"פ עם גורמי המחוז/מרחב הרלוונטיים.

5. אחריות מקצועית לנוהל: מחלקת כיתות כוננות.

6. תפיסת הפו"ש

- א. כפיפות ארגונית – אג"ם מחוז/מרחב.

ב. **אחריות פיקודית להפעלת הכוח** – ק' אג"ם מחוזי/מרחב/מפקד אירוע טריטוריאלי ברמת תחנה או מי מטעמם (קמב"ץ מחוז/מרחב, ק' אג"ם/קמב"ץ תחנה-במסגרת סיוע לאירוע ברמת תחנה).

ג. **אחריות מקצועית לבניין הכוח** – רע"ן מתנדבים/קצין מתנדבים מרחבי באמצעות איש סגל מתנדבים ממקורות המחוז/מרחב כוננות שמונה לפעול בנושאים האלה :

- 1) איתור, גיוס והזנה במערכת.
 - 2) הכשרה, הדרכה ושימור כשירות תוך תפקיד.
 - 3) ביצוע תרגילי הקפצה.
 - 4) ניהול תיק יחידה ותיקים אישיים של המתנדבים.
 - 5) מעקב אחר הפעלות, הדרכות, אימונים ותרגילים, כולל רישום במערכות מידע.
 - 6) ניפוק ורישום ציוד ואמצעים.
 - 7) טיפול שוטף בפרט וברוחות המתנדב.
 - 8) פיקוח ובקרה על התנהלות הכיתה וכשירותה.
 - 9) סיכומי תחקירי אירועים והפצת לקחים.
- ד. **הרכב הכיתה ותפקידים** – (הסעיפים המסומנים באפור לא הותרו לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.
- ה. (

1) מבנה כיתת הכוננות :

- 2) תחומי אחריות סגל קבע מתנדב - מפקד וסגן :
- א) סיוע בהזעקת מתנדבי כיתת הכוננות לאירוע (אמת/תרגיל).
- ב) סיוע בניהול האירוע (בליווי הכוונה של גורמי הפיקוד הטריטוריאליים).
- ג) סיוע בתיאום הדרכות ואימונים – תוך תפקיד.
- ד) אנשי קשר להעברת עדכונים שוטפים למתנדבי כיתת הכוננות.

7. ייעוד ומשימות

א. **ייעוד כיתת הכוננות:**

כיתת הכוננות מהווה כוח עתודה מבצעי, זמין להפעלה מהירה, לטובת סיוע לכוחות המחוז/מרחב/תחנה במצבי חירום על רקע ביטחוני. בשגרה, תופעל היחידה במשימות בט"ש באופן ממוקד ונקודתי ועל פי צורך, בתיאום מלא עם היחידות הרלוונטיות.

ב. **משימות מתנדבי כיתת הכוננות בשגרה:**

- א) הפעלה במקרה של פיגוע ביטחוני להתערבות מהירה וראשונית.
- ב) תגבור משימות אבטחה ותגבור מחסומים, בזמן התרעות פח"ע ממוקדות.
- ג) השתלבות במבצעים ובפעילות אבטחה באירועים כגון חגים, ימי אזכור, אירועים תחת כיפת השמים ומחסומים סדורים במסגרת היערכויות בט"ש ובהתאם להתראות.
- ד) שמירת כשירות מבצעית של כיתת הכוננות (אימונים/מטווחים, הדרכות, תרגילים).
- ה) חיפוש נעדרים.

ו) רשאים לפעול כמתנדבי אבטחה ביחידות על פי מדיניות הפיקוד הטריטוריאלי.

ג. **משימות מתנדבי כיתת הכוננות בחירום:**

בנוסף למשימות המבוצעות בשגרה, יפעלו המתנדבים בעת חירום במשימות האלו :

- (א) כוח עתודה מבצעי, זמין להפעלה מהירה ולסיוע לכוחות בהגנה ושמירה על ביטחון הציבור ומניעת פגיעה בנפש וברכוש בעת אירוע פח"ע או בעת פרוץ פעולות איבה.
- (ב) העברת "מקל" לכוחות מקצועיים: איסוף מידע ראשוני מהשטח (על מקום הפגיעה/הנזק, היקף נפגעים ומצבם, עדים, חשודים וכו').
- (ג) סיוע לכוחות המשטרה באבטחת צירי תנועה.
- (ד) ביצוע סריקות לאיתור אדם, רכב או חפץ חשוד.
- (ה) סיוע בפינוי והכוונת אוכלוסייה מאזורי איום ואסון.
- (ו) סיוע בהצלת חיים מהריסות בהתאם ליכולות, עד הגעת כוחות מיומנים ומקצועיים.
- (ז) שמירה על הסדר הציבורי בנקודות ריכוז נפגעים ומרכזי משפחות.
- (ח) שמירה על הסדר הציבורי בקליטת אוכלוסייה מפונה במרכזי השהייה וקליטה.

8. עקרונות ההפעלה

- א. בעת אירוע חירום או התרעת פח"ע קונקרטי, תינתן פקודת הפעלה של הכיתה על ידי ק' אג"ם מחוז/מרחב – באמצעות קמב"ץ מחוזי/מרחבי.
- ב. קמב"ץ/ק' מתנדבים/איש סגל כיתת כוננות מחוז/מרחב יקפיץ את כיתת הכוננות ויעביר דיווח למשל"ט המחוזי על ההקפצה (ניתן גם ישירות למפקד הכיתה וסגנו להפעיל את הכיתה במידה והאירוע התקבל אצלו תחילה, תוך העברת דיווח לקמב"ץ/איש סגל מחוז/מרחב).
- (הסעיפים המסומנים באפור לא הותרו לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.**

- ג.
- ד.
- ה.
- ו.
- ז.
- ח.
- ט. המתנדבים יתייצבו עם ציודם האישי המשטרתי בעת הפעלה.
- י. מתנדבי היחידה יופעלו באירוע בכפוף להתייצבות בפני שוטר בקבע שתואם על ידי האיש סגל/הקמב"ץ המחוזי/מרחבי. באחריות השוטר – קליטת היחידה, תדריך המתנדבים והגדרת משימות.
- יא. מתנדבי כיתות הכוננות יפעלו בכפיפות למפקד הטריטוריאלי המנהל את האירוע.
- יב. הפעלת כיתת הכוננות המחוזית/מרחבית בשטח, תהא ללא תלות בהפעלת כיתת הכוננות התחנתית.
- יג. הכיתה יכולה לעבוד כמקשה אחת או לפעול בחוליות/צוותים, בהתאם לאיום ולצורך המבצעי.
- יד. כיתת הכוננות תהיה משולבת בפק"ל האופציות המחוזי/מרחבי, באופציות ייקבעו לחברי הכיתה משימות/הצבות ידועות מראש, בהתאם לאופציה שהופעלה.
- טו. מפקד הכיתה/סגנו ידווח התייצבות ופריסה לאיש סגל/קמב"ץ.

טז. באחריות איש סגל כיתת הכוננות רישום המתנדבים הפועלים באירוע ב"שירת הסירנה" (ניתן לדחות את הרישום ביומן ההפעלה גם אחרי סיום האירוע ולא יאוחר מ- 48 שעות מסיום האירוע).

9. שיטת הפעלה (הסעיפים המסומנים באפור לא הותר לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.

10. מנהלה וציוד

- א. למתנדבים ינופק נשק אישי, צל"ם וציוד אישי בהתאם למפרט הציוד המאופיין ומנופק למתנדבי כיתת כוננות בנוהל אג"ם מס' 220.70.62.
- ב. אמצעים – באחריות מח' מתנדבים /מדור אמצעים אג"מ.
- ג. הציוד ינופק למחוזות לקי את"ל מחוז/מרחב.
- ד. הציוד ינופק למתנדבים ברמה אישית, המתנדב יחתום על הציוד במערכת ERP בפני קי את"ל מחוז/מרחב.
- ה. ציוד זה הוא באחריותו של המתנדב ועליו לשמרו במצב תקין בכל עת.
- ו. הנשק ישמר בשגרה בבית המתנדב על פי הכללים הקבועים בפקודת המטא"ר 15.05.09 - "נשיאת נשק משטרתי על ידי שוטר ואבטחתו"

11. הפסקת חברות

- קי' מתנדבים מרחב/רע"ן מתנדבים רשאי להפסיק את חברותו של מתנדב ביחידה באחד מהמקרים האלה:
- א. מתנדב אשר נקרא לפעילות ולא יכול היה להתייצב 3 פעמים ברצף.
 - ב. מתנדב אשר לא היה בר השגה, פעמיים מתוך 3 קריאות הזעקה.
 - ג. מתנדב שלא ביצע אימוני שימור כשירות ולא התייצב להשלים האימונים משך שנה.
 - ד. הפסקת הפעילות תתבצע בהתאם לנוהל אג"ם מס' 220.70.14.

14. בקרה

- א. אחת לחציון תיעשה בקרה על ידי רע"ן מתנדבים מחוז/קי' מתנדבים מרחבי ביחידה.
- ב. הנושאים שיש לבדוק במסגרת הבקרה הם אלה:
 - (1) רשימות מתנדבים מעודכנות.
 - (2) רישומי פעילות מתנדבי כיתת הכוננות.
 - (3) אופן הפעלת כיתת הכוננות בהתאם לייעודה.
 - (4) תחקירי אירועים והפצת לקחים לחברי כיתת הכוננות.
 - (5) ביצוע הכשרות, הדרכות, אימונים ותרגילים בהתאם לתוכנית.
 - (6) המצאות ציוד על פי: הקצאה, אופן הניפוק ותחזוקת האמצעים.
 - (7) עמידה בתבחיני: גיל, רפואה, התראות קב"ט וכד'.
 - (8) כל נושא רלוונטי אחר כפי שיקבע על ידי רע"ן המתנדבים/קי' מתנדבים מרחבי.
- ג. ביקורת נשק מטעם מדור אמל"ח - במועדי הביקורת התקופתיים, שמפרסם מדור אמל"ח, תיאום באחריות קי' מתנדבים תחנה/איש סגל.
- ד. ההודעה על הביקורת תועבר לידיעת איש סגל כיתת הכוננות שבועיים לפחות לפני מועדה.

15. רמה מבצעת המחויבת לנוהל

- א. רע"ן מתנדבים/ק' מתנדבים מרחב.
- ב. ק' אג"ס, קמב"ץ מחוז/מרחב.
- ג. איש סגל מתנדבים מחוז/מרחב.

נספח י'

הפעלת כיתות כוננות משא"ז במשימות כב"ה

12. כללי:

א. לאור תרחיש מלחמה שעלולה להביא לנזק כבד לעורף בשל ירי כבד של טילים מדויקים ובכך לגרום לשריפות והרס מבנים, הוחלט במשרד לבל"ם בשת"פ משטרת ישראל וכב"ה, לאשר הפעלת כיתות הכוננות של משטרת ישראל גם במשימות כיבוי בסיסיות ומשימות "חילוץ קל".

ב. בסיס חוקי להפעלה – הפעלת המתנדבים כמסגרת כיתות כוננות משא"ז במשימות כיבוי והצלה בהתבסס על סעיף 49 ב. לפקודת המשטרה בתנאים המצטברים האלה:

(1) הפעלה באירועים שאירעו עקב פעולות איבה;

(2) האירוע מסכן את שלום ובטחון תושבי הישוב של כיתות הכוננות.

ג. בשלב הראשון מופו על ידי כב"ה ישובים אשר כולם נמצאים תחת אחריות צה"ל (בהם לא פועלות כיתות כוננות משטרת ישראל) לפי פרמטרים של מרחק (ישובים מבודדים) וזמינות צוותי כב"ה להגעה אליהם. בהמשך קיימת כוונה להרחבת הישובים בפריסה ארצית כולל בשטחים תחת אחריות משטרת ישראל.

2. תפיסת ההפעלה מתחלקת לשני מודלי הפעלה:

א. מודל ההפעלה המרכזי – מודל הפעלה בסיסי במשימות כב"ה.

ב. מודל הפעלה משני – מודל הפעלה מתקדם במשימות כב"ה.

3. מודל הפעלה בסיסי:

א. **היקף המודל:** מודל זה יכלול את מירב כיתות הכוננות במ"י.

ב. **פ"ש:** כיתות הכוננות יפעלו בכל עת תחת כפיפות פיקודית של מ"י/מפקדי תחנות ותחת הנחיות מ"י.

ג. **הפעלה עצמאית:** המתנדבים יוכלו לתת מענה מידי לאירועי כב"ה "קלים" ופשוטים, אשר לא דורשים מעורבות או ליווי מקצועי של גורמי כב"ה בטיפול בהם וגם לא ציוד כב"ה ייעודי מיוחד.

ד. **הדרכה:**

(1) **כללי:** על פי מודל זה, כיתות הכוננות יעברו הדרכה בסיסית (שעתיים-שלוש) על ידי גורמי כב"ה, אשר תסמך אותם לפעול באופן עצמאי במשימות קלות של כיבוי וחילוץ מהריסות.

(2) **תיאום:** בין המחוזות/מרחבים מג"ב לנציגי כב"ה במחוזות.

(3) **מקום:** בתחנות כב"ה מקומיות/אזוריות או מתקן משטרה/אזרחי (רשות מקומית/מועצתית).

(4) **נושאי ההדרכה:** נושאי ההדרכה יועברו במצגת בהדרכת גורמי כב"ה.

(5) **מס' משתתפים:** בין 10-12 מתנדבים מכל כיתות כוננות – אין צורך בהשתתפות כלל כיתות הכוננות אלא בנציגים שיבחרו מכל כיתה.

הערה: ניתן לתאם ובצע הדרכה בהשתתפות נציגים ממספר כיתות כוננות במקביל (במסגרת אשכול כיתות כוננות), מומלץ לא ליותר מ-4 כיתות יחד, כדי לא לפגוע באפקטיביות ההדרכה.

(6) **תחומי אחריות:**

- (א) רע"ן מתנדבים מחוזי/רע"ן מתנדבים מג"ב באמצעות ק' מתנדבים מרחב מג"ב - הכנת תכנית הדרכות מחוזית/מרחב מג"ב, תיאום מועדי הדרכות, מיקום הדרכות ונציג כב"ה להדרכה, פיקוח ובקרה והעברת סטטוסים למחלקת כיתות כוננות.
- (ב) מב"ס/סגל כיתות כוננות בתחנות/בסיס מג"ב - תיאום ההדרכות מול מפקדי כיתות הכוננות ורמת מרחב, ויידוא הגעת נציגי כיתות הכוננות להדרכה ותיעוד ביצוע ההדרכות למתנדבים בכל כיתה.
- (ג) נציג מחוז כב"ה - הקצאת מקומות הדרכה בתחנות כב"ה על פי צורך, הסדרת מדריך כב"ה על פי תכנית ההדרכה המחוזית/מג"ב וביצוע ההדרכות.
- (ד) ר' תחום הכשרות מתנדבים/מח' מתנדבים - פיקוח ובקרה על יישום ההדרכות במחוזות/מרחבים מג"ב, הצגת סטטוסים עיתיים וסיוע בקידום והשלמת ההדרכות כנדרש מול הרע"נים.
- (7) מסמך הערכות הדרכה מאת ר' מערך מתנדבים ארצי כב"ה כולל נציגי כב"ה במחוזות כב"ה לתיאום ההדרכות, מצורף בצרופה - 1 בנספח זה.
- (8) בשלב ראשון סומנו על ידי כב"ה 211 ישובים להדרכה החל מטווח הזמן המידי (רובם במג"ב) רשימת הישובים בחלוקה למחוזות מצורפת בצרופה - 2 בנספח זה.
- ה. תגבור הדדי: ניתן באישור מת"ח לבצע תגבור הדדי באירועי כב"ה בין כיתות הכוננות ברובעים באותה עיר או בישובים סמוכים.
4. מודל הפעלה מתקדם:
- א. היקף המודל: מודל זה יכלול כיתות כוננות בישובים אשר מופו ונבחרו על ידי כב"ה על פי מודל איומי ייחוס ופרמטרים של מרחק וזמן תגובה, למתן מענה מקיף ומתקדם יותר ביישובם תוך שימוש בצידוד ואמצעים בסיסיים של כב"ה.
- ב. משימות - משימות כיבוי וחילוץ בסיסיות לדוגמה: כיבוי שריפת חורש שמתפשטת ליישוב, שריפת מבנה שריפת רכב (כיבוי חיצוני), חילוץ ממבנה/רכב שנפגע וכדומה.
- ג. פו"ש:
- 1) הפעלת המתנדבים גם על פי מודל זה תהיה תחת אחריות פיקודית של משטרת ישראל.
 - 2) מבצעים אג"ם כב"ה ילווה ויכווין מקצועית את המתנדבים בטיפול באירוע:
- חוזי מז"א וכיווני רוח, אזורים מיועדים לסיכון בכל יישוב, חישובי לחות ויובש (אינדקס שריפות), חוזי התנהגות אש וכדומה.
- (3) קשר -
- (4) (סעיף זה לא הותר לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1))
- (5) הקריאה להפעלת המתנדבים תתאפשר ממספר מקורות: על ידי מוקד מ"י, מוקד כב"ה או תושבי הישוב הנתקלים באירוע (זאת בשל דחיפות ההזנקה וצורך בקיצור זמני תגובה בטיפול בשריפה/חילוץ). באחריות מוקד כב"ה ומפקד כ"כ עדכון גורמי מוקד מ"י/התחנה.
- (6) מדרג הפעלה - אישור הפעלת המתנדבים במשימות כב"ה או הפסקת הפעלתם והעברתם להפעלה במשימה ביטחונית יהיה נתון למפקד התחנה/ק' אג"ם, על פי ראייה כוללת של מכלול הצרכים המבצעיים ולאיומים הקיימים באותה עת.

- ד. **הפעלה טריטוריאלית** - הפעלת המתנדבים בשטח הישוב ובסמיכות למתחם החיצוני של הישוב בלבד.
- ה. **תגבור הדדי**: ניתן באישור מת"ח לבצע תגבור הדדי בין כיתות הכוננות בישובים סמוכים אחד לשני.
- ו. **זמינות וזמן תגובה** – כניסת המתנדבים לפעולה בזמן מידי עם ציודם האישי.
- ז. **הפעלה עצמאית** – למתנדבים תהיה היכולת לפעול בעת הזנקה באופן עצמאי תוך התבססות על מיומנותם המקצועית וציודם הייעודי בנושא.
- ח. **הכשרה**:
- 1) על פי מודל זה, כיתות הכוננות יעברו הכשרה ארוכה יותר (כ-21 שעות הדרכה, ייתכן תחת מסגרת ימי מילואים) אשר תכשיר אותם לתת מענה מקיף יותר, כולל שימוש באמצעים וציוד ייעודי שינופק להם על ידי כב"ה.
- 2) הכשרת המתנדבים תתבצע על ידי גורמי כב"ה בתחנות כב"ה בהתאם לפריסתן הגאוגרפית.
- ט. **שימור כשירות מקצועית** – המתנדבים יעברו הדרכות ואימונים תוך תפקיד אחת לשנה על פי תכנית מוסדרת - באחריות כב"ה.
- י. **"סל אמצעים"** – לכל כיתת כוננות ינופק "סל ציוד ואמצעים" בסיסי מותאם לביצוע משימתם, כולל טנדר כיבוי/גרור כיבוי – באחריות כב"ה.
- יא. **סוגיה לבחינה במודל זה**:
- היות ומדובר במתנדבים מוכשרים ברמה מתקדמת עם ציוד ייעודי, המוגבלים לפעול בעת חירום/פרוץ פעולות איבה בלבד, נדרש לבחון הפעלתם למשימות כיבוי וחילוץ בשגרה כמתנדבי כב"ה תחת אחריות כב"ה (ללא קשר לשיוכם לכ"כ משא"ז).
5. **מגבלות הפעלה של המתנדבים**:
- א. המתנדבים לא יופעלו באירועים בהם מעורבים חומרים מסוכנים/חשמל וכדומה.
- ב. המתנדבים לא יבצעו חילוץ עומק מבורות/חללים עמוקים וכדומה.

צרופה – 1

צרופה – 2

רשימת כיתות כוננות לפי ישובים להדרכה בתחום כב"ה בשלב ראשון
צרופה זו לא הותרה לפרסום לציבור זאת על פי סעיפים 9(א)(1) ו-9(ב)(1) לחוק חופש המידע.